

[Horn.]

Er de Penge, der stilles til Raadighed, for faa, maa man finde frem til en anden Udvej. Jeg vil gerne her nævne den Mulighed, som den højtærede Landbrugsminister pegede paa i sin Finanslovtale i Aar, da han talte om en Nyordning for Udstykning til Husmandsbrug, at man eventuelt kunde indskyde en saakaldt Spærreprioritet. Det er jo en Mulighed, som ogsaa kunde tages med i Overvejelserne her. Forholdet er nemlig det — som det ogsaa er fremgaaet af tidligere Forhandlinger her i Tinget om Opførelse af Arbejderboliger paa Landet —, at Spørgsmaalet ikke alene er, hvad det koster at opføre Huset, men ogsaa, hvad Landarbejderen kan betale, og dette sidste er der jo ret snævre Grænser for. Hvis man skal bevilge Laan efter, hvad Landarbejderen kan betale, er jeg ikke sikker paa, at vi med de Byggepriser, vi har i Dag, faar det Hus frem, som vi rent nationaløkonomisk set har Krav paa at faa bygget. Maaske kunde man overveje, om den Tanke, Ministeren fremsatte, og som jeg før nævnte, kunde overføres paa denne Lovgivning, saaledes at vi fik en rigtig Hustype frem. Man vilde maaske derved samtidig naa til en Hemning af Handelen med disse Boliger.

I Forbindelse med Laanevilkaarene vil jeg gerne pege paa et Forhold, der er fremført over for mig angaaende Fortolkningen af Lovens § 10, Stk. 3, som angaar Forrentning og Afdrag. Der er jo en Række Tilfælde, hvor Landarbejdere, der har en Bolig som de her omhandlede, i de senere Aar har sparet nogle Penge op, og de har da indbetalt en væsentlig Del af det Beløb, de har laant. Paa denne Maade er de kommet til at sidde for en højere Husleje end dengang, de faktisk skyldte det hele væk; de er altsaa blevet daarligere stillet ved at spare, og det kan næppe være rimeligt. Jeg vil derfor bede om, at vi i Udvalget faar Lejlighed til at se ogsaa paa dette Forhold, for det trænger til en nøjere Undersøgelse. Det er disse Problemer, vi fra vor Side gerne vil have fremført, og der kan maaske være andre, som der er Grund til at overveje.

Inden jeg slutter, vil jeg gerne have Lov til at spørge den højtærede Landbrugsminister, hvorledes det gaar med Arbejdet i det Udvalg, der blev nedsat af Landbrugsministeriet i Januar 1945, og som fik til Opgave at undersøge Boligforholdene for Landarbejdere, Husmænd og andre mindrebemidlede i Landkommunerne. Det Materiale, som dette Udvalg kan fremskaffe, vil i høj Grad kunne være vejledende for en Revision og Videreførelse af denne Lovgivning. Jeg vil

gerne bede den højtærede Minister give os Oplysning om, hvor langt man er naaet, ikke fordi jeg forventer, at man er naaet til Vejs Ende, men det var rart at vide, om man er naaet saa langt frem, at vi i en nærmere Fremtid kan forvente at faa forelagt et Materiale, som kan bruges til Vejledning ved den endelige Revision af denne Lovgivning.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse, idet jeg dog udtrykker Haabet om, at vi i et Udvalg kan faa Lejlighed til at tale om nogle af de Enkeltheder, jeg her har fremført.

Hans Conrad Koefoed: Som jeg har sagt det hver Gang, vi har behandlet et Lovforslag af tilsvarende Karakter som dette, er denne Lovgivning for mig noget sekundært. Det primære vil for mig altid være Oprettelse af selvstændige Landbrug, naar det drejer sig om det, som man i Virkeligheden tilsigter med begge Former for Lovgivning: at bevare Landboudommen ude paa Landet og ved Landbruget. Imidlertid maa man indrømme, at Kendsgerningerne, saaledes som det ogsaa fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, viser, at der er Brug for en Lovgivning af en Karakter som den foreliggende, og jeg kan derfor tiltræde Lovforslaget og takke for dets Fremsættelse og ogsaa takke for, at det er blevet fremsat allerede paa dette Tidspunkt.

Lovforslaget gaar jo, som det allerede er sagt af den ærede sidste Taler, ud paa, at Loven skal gælde for Finansaaret 1947—48, og at Maksimalbeløbene for Byggeomkostningerne forhøjes. De foreslaas forhøjet fra 9 500 Kr. til 12 000 Kr., naar det er Landarbejderen selv, der opfører disse Boliger, og fra 8 000 Kr. til 10 500 Kr., naar det er Husbonden eller Landmanden, der opfører dem. Der kan maaske være Grund til at gøre opmærksom paa dette sidste, fordi der i Virkeligheden er mange, som ikke har forstaaet, at ogsaa Landmanden selv kan bygge saadanne Boliger.

Jeg kan som sagt paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget, og de forskellige Ting, som det ærede Medlem Hr. Horn fremførte angaaende Lovens Administration, vil jeg mene vi bedst kan tale om i et kommende Udvalg. Men jeg vil dog gerne allerede nu sige, at jeg føler Trang til at takke det ærede Medlem for hans Udtalelse om, at man vistnok burde forlange, at de Folk, som kommer i Betragtning i Henhold til denne Lovgivning, har en di-